

Hugo Bouter

Gedenken in het boek Deuteronomium

“Gedenk dan heel de weg, waarop de Here, uw God, u (...) heeft geleid”.

Deuteronomium 8:2

Israël, het volk van God, moest volgens het boek Deuteronomium steeds blijven denken aan de volgende zaken:

1. De verlossing uit Egypte en de sabbat

‘Zes dagen zult u arbeiden en al uw werk doen, maar de zevende dag is de sabbat van de Here, uw God; dan zult u geen werk doen, u, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw rund, noch uw ezel, noch uw overige vee, noch de vreemdeling die in uw steden woont, opdat uw dienstknecht en uw dienstmaagd rusten zoals u; want u zult *gedenken* dat u dienstknechten in het land Egypte geweest bent en dat de Here, uw God, u vandaar heeft uitgeleid met een sterke hand en met een uitgestrekte arm; daarom heeft u de Here, uw God, geboden de sabbatdag te houden’ (Deut. 5:13-15).

2. Gods leiding tijdens de woestijnreis

'*Gedenk* dan heel de weg, waarop de Here, uw God, u deze veertig jaar in de woestijn heeft geleid, om u te verootmoedigen en u op de proef te stellen ten einde te weten wat er in uw hart was: of u al dan niet Zijn geboden zou onderhouden' (Deut. 8:2).

3. Mildheid tegenover de Hebreeuwse slaaf in het sabbatsjaar

'En wanneer u hem vrij laat weggaan, zult u hem niet met lege handen laten gaan; u zult hem met mildheid meegeven van uw kleinvee, van uw dorsvloer en uw perskuip; van datgene waarmee de Here, uw God, u gezegend heeft, zult u hem geven. U zult *gedenken* dat u een dienstknecht geweest bent in het land Egypte, en dat de Here, uw God, u bevrijd heeft; daarom geef ik u heden dit gebod' (Deut. 15:13-15).

4. Het eten van het Pascha en de ongezuurde broden

'Neem de maand Abib in acht en vier het Pascha ter ere van de Here, uw God, want in de maand Abib heeft de Here, uw God, u in de nacht uit Egypte geleid. Dan zult u als Pascha voor de Here, uw God, kleinvee en runderen slachten op de plaats die de Here verkiezen zal om Zijn naam daar te doen wonen. U zult daarbij geen gezuurd brood eten; zeven dagen zult u daarbij ongezuurde broden eten, brood der verdrukking, want overhaast bent u uit het land Egypte getrokken; opdat u al de dagen van uw leven de dag van uw uittocht uit het land Egypte *gedenkt*' (Deut. 16:1-3).

5. Het houden van het Wekenfeest

'U zult *gedenken* dat u een dienstknecht geweest bent in Egypte en u zult deze inzettingen naarstig onderhouden' (Deut. 16:12).

6. De zonde van Mirjam en haar straf

‘Draag er ten aanzien van de plaag van de melaatsheid zorg voor, dat u zeer stipt alles onderhoudt waarin de levitische priesters u onderrichten; wat ik hun geboden heb zult u stipt onderhouden. *Gedenk* wat de Here, uw God, aan Mirjam gedaan heeft op uw tocht, toen u uit Egypte getrokken was’ (Deut. 24:8-9).

7. De rechten van de armen

‘U zult het recht van vreemdeling en wees niet buigen; ook zult u het kleed van de weduwe niet tot pand nemen. U zult *gedenken* dat u in Egypte slaaf geweest bent, en dat de Here, uw God, u daaruit bevrijd heeft; daarom gebied ik u dit te doen’ (Deut. 24:17-18).

‘Wanneer u de oogst van uw wijngaard inzamelt, zult u niet nog eens een nalezing houden; voor de vreemdeling, de wees en de weduwe zal dit zijn. U zult *gedenken* dat u in het land Egypte slaaf geweest bent; daarom gebied ik u dit te doen’ (Deut. 24:21-22).

8. De aanval van Amalek en het oordeel over hem

‘*Gedenk* wat Amalek u gedaan heeft op uw tocht, toen u uit Egypte getrokken was; hoe hij u onderweg tegenkwam en al de zwakken in uw achterhoede afsneed, terwijl u vermoeid en uitgeput was, en hoe hij God niet vreesde. Als dan de Here, uw God, u rust gegeven heeft van al de vijanden rondom u in het land dat de Here, uw God, u ten erfdeel geven zal om het te bezitten, dan zult u de herinnering aan Amalek onder de hemel uitwissen; vergeet het niet’ (Deut. 25:17-19).

9. De inbezitting van het Beloofde Land

'Gedenk aan de dagen van weleer, let op de jaren van geslacht na geslacht; vraag uw vader dat hij het u meedeelt, uw oudsten dat zij het u zeggen. Toen de Allerhoogste aan de volken hun erfenis toedeelde, toen Hij de mensenkinderen van elkaar scheidde, heeft Hij de grenzen van de volken vastgesteld naar het aantal van de zonen van Israël. Want des Heren deel is Zijn volk, Jakob het Hem toegemeten erfdeel' (Deut. 32:7-9).

Oude Sporen 2014

